ፌደራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያ ሁለተኛ ዓመት ቁጥር ፵፰ አዲስ አበባ የካቲት ፳፭ ቀን ፪ሺ፰ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

 $22^{nd}\;Year\quad No.48\\ ADDIS\;ABABA\;4^{th}\;March,\;2016$

ደንብ ቁጥር ፫፻*ሮ፯፪ሺ፯* ዓም

"የተራተሬ ምርቶች ግብይት የሚኒስትሮች ምክር ቤት ዴንብ......rጽ ፰ሺ፱፻፲፩

Regulation No.377/2016

የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፫፻፸፯/፪ሺ፰

ስለተራተሬ ምርቶች ግብይት የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ አስፌፃሚ አካላትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣዉ አዋጅ ቁጥር ፱፻፲፯/፪ሺ፰ አንቀጽ ፭ እና በኢትዮጵያ ምርት ገበያ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፭፻፶/፲፱፻፺፱ (በአዋጅ ቁጥር ፯፻፷፭/፪ሺ፪ እንዴተሻሻለ) አንቀጽ ፴፭(፪) መሠረት ይህንን ደንብ አዉጥቷል፡፡

Council of Ministers Regulation No. 377/2016

COUNCIL OF MINISTERS REGULATION TO PROVIDE FOR PULSES TRANSACTION

This Regulation are issued by the Council of Ministers pursuant to Article 5 of the Definition of Powers and Duties of the Executive Organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia Proclamation No. 916/2015 and Article 31(2) of the Ethiopian Commodity Exchange Proclamation No.550/2007 (as amended by Proclamation No. 665/2010).

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ

<u>δ</u>. <u>አጭር ርዕስ</u>

ይህ ደንብ "የዋራዋሬ ምርቶች ግብይት የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁዋር <u>የ፻</u>፸፯/፪ሺ፰" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

፪. ትርጉም

- ፩/ "የጥራጥሬ ምርቶች" ማለት ከነም ቦሎቄ ውጭ ያሉ የተለያዩ የቦሎቄ ዝርያዎች፣ ማሾ፣ አኩሪ አተር፣ ምስር፣ ባቄሳ፣ ሽምብራ፣ አተር፣ ዓያ፣ ማብጦ እና የመሳሰሉት ናቸው፤
- ፪/ "የመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከል" ማለት ለጥራጥሬ ምርቶች መገበያያነት እንዲሆን አግባብነት ባለዉ የክልል አካል የተከለለ ስፍራ ነዉ፤

PART ONE GENERAL

1. Short Title

This Regulation may be cited as the "Pulses Transaction Council of Ministers Regulation No.377 /2016".

2. <u>Definition</u>

In this Regulation:

- 1/ "pulses" means pea beans varieties other than white pea beans, mung beans, soya beans, lentils, fava beans, chick peas, field peas, grass peas, lupine beans and the like;
- 2/ "primary transaction centers" means places designated by an appropriate regional organ for pulses transaction;

ያንዱ ዋጋ Unit Price ነ*ኃሪት ጋዜጣ ፖ.ግ.*ቀ. ፲፫<u>፬</u>ይ Negarit G. P.O.Box 80001

- ፫/ "አገልማሎት ሰጪ" ማለት የጥራዋሬ ምርትን በማዘጋጀት፣ በማከማቶት ወይም በማጓጓዝ አገልማሎት ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰዉ ነዉ፤
- ፬/ "የአቅርቦት ተራዋሬ ምርት" ማለት በአቅራቢ፤ በአምራች ወይም በህብረት ስራ ማህበር አማካኝነት ከመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከላት ተገዝቶ በቀዋታ ለኢትዮጵያ ምርት ነበያ የሚቀርብ ለኤክስፖርት ያልተዘጋጀ የተራዋሬ ምርት ነው፤
- ፩/ "አቅራቢ" ማለት ከመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማሪከሳት የገዛዉን የጥራጥሬ ምርት ወደ ኢትዮጵያ ምርት ገበያ የሚያቀርብ ማንኛዉም ሰዉ ነዉ፤
- ፮/ "ሸማቾች" ማለት የጥራዋሬ ምርቶችን በመግዛት ለፍጆታ የሚጠቀሙ ሲሆኑ በክፍተኛ መጠን በመግዛት ለፍጆታ የሚያውሉ የግል ድርጅቶችን፣ የሸማቾች ህብረት ሥራ ማህበራትን፣ የመከላከያ ተቋማትን፣ የትምህርት ተቋማትን እና ሌሎች ተመሳሳይ ተቋማትን ያካትታል፤
- ፯/ "ላኪ" ማለት ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ የገዛዉን የተራዋሬ ምርት ለዉም ገበያ በሚመዋን ደረጃ አዘጋጅቶ የሚልክ ሰው ወይም በራሱ ማሳ ያመረተውን የተራዋሬ ምርት ለዉም ገበያ በሚመዋን ደረጃ አዘጋጅቶ የሚልክ አነስተኛ አምራች፣ የገበሬዎች ህብረት ሥራ ማህበር ወይም የእርሻ ድርጅት ነዉ፤
- ፰/ "ጅምላ ነጋዴ" ማለት በአምራች አካባቢዎች ከሚገኙ የመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከላት የዋራዋሬ ምርቶችን በመግዛት አምራች ባልሆኑ አካባቢዎች ላሉ የእህል ቸርቻሪ ነጋዴዎች የሚሸዋ ማንኛውም ሰው ነው፤
- ፱/ "ቸርቻሪ ነጋዴ" ማለት የዋራዋሬ ምርትን ከመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከል ገዝቶ በቀጥታ ለሸማቾች በመሸዋ ንግድ የተሰማራ ሰው ነው፤
- ፲/ "አምራች" ማለት አንስተኛ አምራች ገበሬዎች፣ የገበሬዎች ህብረት ሥራ ማህበራትን፣ የእርሻ ድርጅቶችን፣ በኮንትራት የሚያስመርቱትን ጨምሮ ማንኛውም የዋራዋሬ ሰብሎችን የሚያመርት ሰው ነው፤
- ፲፩/ "የግብይት ተዋናይ" ማለት የዋራዋሬ ምርቶች ሸማች፣ ሸማቾች ሀብረት ሥራ ማሀበር፤ ቸርቻሪ ነጋዴ፣ ጅምላ ነጋዴ፣ አቅራቢ፣ አቀናባሪ፣ ላኪ እና አባልግሎት ሰጪ ድርጅት ነው፤
- ፲፪/ "አቀናባሪ" ማለት የማቀናበሪያ ኢንዱስትሪ ተጠቅሞ እሴት የተጨመረባቸውን የዋራዋሬ

- 3/ "service provider" means any person engaged in processing, warehousing or transporting pulses;
- 4/ "supply pulses " mean pulses that has not been processed for export but purchased from primary transaction centers by supplier, producer or cooperative society and directly delivered to the Ethiopia Commodity Exchange;
- 5/ "supplier" means any person who purchases pulses from primary transaction centers for delivery to the Ethiopia Commodity Exchange;
- 6/ "consumers" means persons who purchase pulses for consumption and includes private firms, consumer cooperative societies, defense institutions, educational institutions and other similar institutions who purchase large volume of pulses for consumption;
- 7/ "exporter" means a person who purchases pulses at the Ethiopia Commodity Exchange and processes and exports same in compliance with standard applicable to export, or small scale farmer, co-operative society, farm enterprise who collect pulses from own farm and processes and exports pulses in compliance with standard applicable to export;
- 8/ "wholesaler" means any person who purchases pulses from primary transaction centers of pulses producing areas and sales same to grain retailers situated in non-producing areas;
- 9/ "retailer" means any person engaged in purchasing of pulses from primary transaction centers and sales directly to consumers;
- 10/ "producer" means any person engaged in pulses production and including small scale farmers, co-operatives societies, farm enterprises and out growers;
- 11/ "transaction actor" means consumers, cooperative society, retailer, wholesaler, supplier, processor, exporter and service provider of pulses;
- 12/ "processor" means any person who produces value added pulse products by using processing industry and supply these products to the market;

ምርቶች የኢንዱስትሪ ምርት በማምረት ለኀበያ ፰ሺ፱፻፲፫ የሚያቀርብ ማንኛውም ሰው ነው፤

- ፲፫/ "አሳሳች ድርጊት" ማለት የጥራጥሬ ምርቶች ዋጋን፣ መጠንን፣ ጥራትን ወይም ዓይነትና ዝርያን እንዲሁም የነዚህን ማንኛውንም መረጃ በተመለከተ የግብይት ተዋንያንና የሚመለከታቸው አካሳትን ሲያሳስት ወይም ሲያታልል የሚችል ወይም የሃገሪቱን የጥራጥሬ ምርቶች ተቀባይነት የሚቀንስ ተግባር ነው፤
- ፲፬/ "ማዘ*ጋ*ጀት" ማለት የ**ሞራ**ዋሬ ምርቶችን አበዋሮና ከባዕድ ነገር አዕድቶ ለገበ*ያ* ለማቅረብ ማሰናዳት ነው፤
- ፲፭/ "አግባብነት ያለው የክልል አካል"ማለት ንግድን ለመምራት ሥልጣን የተሰጠው የክልል አካል ነው፡፡
- ፲፱/ "ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፵፮ የተመለከተው ማንኛውም ክልል ሲሆን የአዲስ አበባና የድሬድዋ ከተማ አስተዳደሮችን ይጨምራል፤
- ፲፯/ "ሚኒስቴር" ወይም "ሚኒስትር" ማለት እንደቅደም ተከተሉ የንግድ ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነወ
- ፲፰/ "አግባብ ያለው ሴክተር መሥሪያ ቤት" ማለት የዋራዋሬ ምርቶችን ለማዘጋጀት፣ ለማከማቸት፣ ለማጓጓዝ ወይም ለማቀናበር ወይም ለመሰል ተግባራት የብቃት ማረጋገጫ ለመስጠት በሕግ ሥልጣን የተሰጠው አካል ነው፤
- ፲፱/ "ሰው" ማለት የተ**ል**ዋሮ ሰው ወይም በሕፃ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- ኟ/ ማንኛውም በወንድ ጸታ የተገለጸው ሴትንም ይጨምራል፡፡

፫. <u>የተፈፃሚነት ወሰን</u>

ይህ ደንብ በተራተሬ ሰብሎች አምራቾች እና የግብይት ተዋንያን ላይ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

፬. የመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከላት

- ፩/ በመጀመሪያ ደረጃ የግብይት ማዕከላት የአቅርቦት ተራዋሬ ምርት ግብይት ሻጭ በሆነ አምራች እና ነገር በሆነ ሽማች ወይም ጅምላ ነጋዴ ወይም አቀናባሪ ወይም ቸርቻሪ ነጋዴ ወይም አቅራቢ መካከል ብቻ የሚከናወን ይሆናል፡፡
- ፪/ አግባብነት ያለው የክልል አካል በተራዋሬ ምርት ግብይት ጉዳይ በሕግ ሥልጣን ከተሠጣቸው ከሌሎች አካላት ጋር በመመካከር በተራዋሬ

- 13/ "manipulation" means any act that result or is likely to result in confusion or deception of market actors or the concerned body in relation to the price, quantity, quality or type of pulses and any information related to same and any act diminishing acceptability of the country's pulses;
- 14/ "preparation" means making ready pulses for market after winnowing and making it clean from any foreign materials;
- 15/ "appropriate regional organ" means the regional organ vested with the power to lead trade activities;
- 16/ "region" means any regional state referred to in Article 47 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and includes the Addis Ababa and Dire Dawa City Administrations;
- 17/ "Ministry" or "Minister" means the Ministry or Minister of Trade, respectively;
- 18/ "appropriate sector office" an organ that is empowered to issue certificate of competence to prepare, store, transport, or process or to carry out other related activities in relation to pulses transaction;
- 19/ "person" means a natural or juridical person;
- 20/ any expression in the masculine gender includes the feminine.

3. Scope of Application

This Regulation shall apply to producers and transaction actors of pulses.

PART TWO PULSES TRANSACTIONS

4. Primary Transaction Centers

- 1/ Pulses transaction at primary transaction centers shall be effected only between pulses producers as a seller and consumer or wholesaler or processer or retailer or supplier of pulses as a buyer.
- 2/ The appropriate regional organ shall, in consultation with other relevant organs mandated for transaction pulses, determine the number and distribution of primary transaction centers in pulses producing areas.

ምርቶች አምራች አካባቢ የሚከለሉትን የመጀመ ሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከሳት ብዛትና ሥርጭት ይወስናል።

THEFTS

- ፫/ አግባብነት ያለው የክልል አካል የመጀመሪያ ደረጃ የጥራጥሬ ምርቶች ግብይት ማዕከላትን ብዛትና ስር<del></del>ቄት ሲወስን የሚከተሉትን ከግምት ውስጥ ማስገባት ይኖርበታል ፦
  - ሀ) ለዋራዋሬ ምርቶች አምራቾችና አቅራቢዎች ያሳቸውን ቀረቤታ፤
  - ለ) ተሽከርካሪን ለማስገባትና ለማስወጣት ያላቸውን አመቺነት፤
  - ሐ) የዋራዋሬ ምርቶች ግብይት አገልግሎት ለመስጠት ያሳቸውን አመቺነት፤ እና
  - መ) በትምህርት ቤቶች፣በጤና፣በእምነትተቋማት እና በሌሎች ማኅበራዊ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት ላይ ተፅዕኖ በማይፌዋር ርቀት ላይ መገኘታቸውን።
- ፬/ የመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከልን ለማስተዳደር ሥልጣን የተሰጠው አካል የግብይት ቦታው በተራዋሬ ምርቶች ዋራት ላይ ተፅፅኖ ከሚያሳድሩ የአካባቢው ሁኔታዎች ነፃ እንዲሆን ከሌሎች የሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባ በር መስራት አለበት።
- ፩/ የመጀመሪያ ደረጃ የግብይት ማዕከሳት አደረጃጀት፣ አሥራር እና አስተዳደር ክልሎች በሚያወጡት ሕግ ይወሰናል፡፡

፩. <u>በኢትዮጵያ ምርት ገበያ የጥራዋሬ ምርቶች</u> <u>ግብይት</u>

- ፩/ በኢትዮጵያ ምርት ገበያ የአቅርቦት የተራዋሬ ምርቶች ግብይት ሻጭ በሆኑ አምራቾች ወይም አቅራቢዎች እና ገዥ በሆኑ ሳኪዎች፣ አቀናባ ሪዎች፣ ጅምላ ነጋዴዎች፣ የሸጣቾች ህብረት ሥራ ማህበራት መካከል በገበያው ሥርዓት መሥረት የሚከናወን ይሆናል፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም፦
  - ሀ) የኢትዮጵያ ምርት ገበያ ከፍተኛ ጥራት ሳለውና የተሻለ ገቢ ለሚያስገኝ የአቅርቦት የጥራጥሬ ምርት ልዩ የማስተናገጃ ሥርዓት ሊያመቻች ይችሳል፤
  - ለ) ሀገ ወጥ ድርጊት ተቆፅሞበት በሚኒስቴሩ ወይም አግባብ ባለው የክልል አካል የተያዘ የጥራጥሬ ምርት ወይም አንድ ሳኪ ወደ ውጭ ሲልክ የተረፊና ከአንድ

- 3/ The appropriate regional organ shall take the following factors into account in determining the number and distribution of pulses primary transaction centers:
  - a) proximity for pulses producers and suppliers;
  - b) accessibility for motor vehicle transport;
  - c) convenience for service provision in connection with pulses transactions;
     and
  - d) distance that does not create inconvenience on schools, health, and religious institutions and other social service providing institutions.
- 4/ The organ in charge of administrating primary transaction centers shall cooperate with the appropriate organ to clean the trading places from environ mental effects that may affect the quality of pulses.
- 5/ The organization, operation and administration of primary transaction centers shall be governed by laws to be issued by regions.

5. <u>Pulses Transactions at the Ethiopian</u> <u>Commodity Exchange</u>

- 1/ The supply pulses transaction at the Ethiopia Commodity Exchange shall be effected only between producers or suppliers as a seller and pulses exporters, processors, wholesalers, consumer cooperatives as a buyer following the Exchange's Rules.
- 2/ Notwithstanding the provision of subarticle (1) of this Article:
  - a) the Ethiopia Commodity Exchange may put in place special procedures for transaction involving high quality supply pulses that may fetch high income;
  - b) pulses seized as illegal by the Ministry or the appropriate regional organ, or remains of pulses from export the volume of which is less than a 20 feet container may be introduced for re-trade at the Ethiopian Commodity Exchange.

፰ሺ፱፻፲፮

<u>ክፍል ሦ</u>ስት

<u>ስለብቃት ማረ*ጋ*ገጫ ምስክር ወረቀት እና</u> ስለ**ግብይት ተዋ**ንያን ግዴታዎች

፮. <u>ስለብቃት ማረ*ጋ*ገጫ የምስክር ወረቀት</u>

የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት መያዝ ያለባቸውን ግብይት ተዋንያን ዝርዝር እና የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት አሰጣጥ አግባብ ያለው ሴክተር መስሪያ ቤት በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል።

፯. <u>በዋራዋሬ ምርቶች ግብይት የተሥማራ ሰው</u> <u>ግዴታዎች</u>

ማንኛውም በዋራዋሬ ምርቶች ግብይት ሥራ ሳይ የተሥማራ ሰው ፦

- ፩/ የዋራዋሬ ምርቶች ግብይትን በዚህ ደንብ አንቀጽ ፬ እና ፭ መሥረት በመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከሳት ወይም በኢትዮጵያ ምርት ነበያ ብቻ የማካሄድ፤
- ፪/ አግባብ ያለው አካል ለሥራው አፌጻጸም የሚያወጣቸውን መመሪያዎች የማክበርና የመፊፀም፤
- ፫/ ለግብይት ካዘ*ጋጃቸው የ* ተራዋሬ ምርቶች ለዋራት ምር*መ*ራ አገልግሎት ናሙና እንዲሰዋ ሲጠየቅ ወካይ ናሙና በነፃ የማቅረብ፤
- ፬/ የየዕለቱን የጥራዋሬ ምርቶች ግዥና ሽያጭ መጠን፣ ደረጃና የዋጋ ዝርዝር እና ለግብይት MC34: ጠ*ቃሚ* የሆኑ ማንኛቸውንም መረጃዎች መዝግቦ የመያዝና በሚመለከተው የመንግሥት አካል ሲመየቅ የማሳየት፣ **እንዲ**ሁም ድርጅቱን በአካል በመገኘት ለመተብኘት ወይም ክምችቱን ለማወቅ ሲፈለግ የመተባበር፤
- ፩/ አሳሳች የ**ተራ**ዋሬ ምርቶች ግብይት እና ሕገወ**ጥ ዝውውር ከመ**ፊፀም የመቆጠብ።

ማንኛወም አቅራቢ ፡

፩/ ከመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማሪከላት የገዛዉን

PART THREE

CERTIFICATE OF COMPETENCE AND OBLIGATION OF PULSES TRANSACTION ACTORS

6. Certificate of Competence

The lists of transaction actors' subject to obtain certificate of competence and issuance of certificate of competence shall be determined by directive to be issued by appropriate sector office.

7. Obligations of Person Involved in Pulses Transaction

Any person involved in pulses transaction shall:

- 1/ effect pulses transaction only at primary transaction centers and the Ethiopia Commodity Exchange in accordance with Article 4 and 5 of this Regulation;
- 2/ comply with all directives issued by the appropriate body for the proper execution of transaction;
- 3/ submit without any payment a representative sample from pulses prepared for transaction when so requested for quality inspection purposes;
- 4/ maintain a register of details of the daily pulses transaction quantity, grade and price and disclose the same to the relevant Government organ on demand and cooperate when physical presence for site visit or inventorying is required; and
- 5/ abstain from deceptive transaction and illegal transportation of pulses.

8. Obligations of Suppliers

Any supplier shall have the following obligations:

- 1/ sell the pulses purchased from primary transaction centers at the Ethiopia Commodity Exchange within the same harvest year;
- 2/ ensure that the pulse submitted to the Ethiopia Commodity Exchange conforms to quality standard;
- 3/ supply for sell pulses from a particular origin without mixing it with pulses of other origins;

የተራዋሬ ምርት በምርት ዘመኑ ለኢትዮጵያ ምርት ገበያ በማቅረብ የመሸዋ፣

- ፪/ ለኢትዮጵያ ምርት ገበያ የሚያቀርበው የአቅርበት የጥራጥሬ ምርት ጥራቱን የጠበቀ መሆኑን የማረጋገጥ፣
- ፫/ የአንድን አካባቢ የተራተሬ ምርቶች ከሌላ አካባቢ የተራተሬ ምርቶች *ጋ*ር ሳያደባለቅ የመሸተ፣

27.9972

.....page

- ፬/ ለዋራዋሬ ምርቶች ማከማቻነት ብቻ በተፈቀደ መ*ጋ*ዘን ውስዋ የማከማቸት፣
- ፩/ የተራተሬ ምርቶችን የተራት ደረጃውን በጠበቀ ከረጢት ውስተ የማከማቸት እና ተራቱን በማይቀንስ ወይም በማያበሳሽ ሁኔታ የማጓጓዝ፣

ግዴታዎች አሉበት።

ማንኛውም ላኪ ፦

- ፩/ ወደ ውጭ አገር የሚልካቸውን የተራዋሬ ምርቶች በአገሪቱ የተራት ደረጃ መሠረት ወይም በአገሪቱ የተራት ደረጃ ያልወጣለት ከሆነ በገዥው የተራት ደረጃ መሠረት የማዘጋጀት፣
- ፪/ የሚያደርገውን የጥራጥሬ ምርቶች ሽያጭ ስምምነትና ትክክለኛ ዋጋ ውል ከፌፀመ ፳፬ ሰዓት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ በኢትየጵያ ብሔራዊ ባንክ የማስመዝገብ እንዲሁም ለሚኒስቴሩና ለሌሎች የሚመለከታቸው አካላት በ፲፭ ቀናት ውስጥ የማሳወቅ፣
- ፫/ ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ የገዛውን የአቅርቦት የጥራዋሬ ምርት አንድ የምርት ዘመን ባለቀ ሁለት ወር ጊዜ ውስጥ አጠናቆ ወደ ውጭ የመላክ፣
- ፬/ አሳማኝ ምክንያት በመኖሩ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ተፌቅዶ ካልተራዘመ በስተቀር ከገገር ጋር የገባውን ውል በውሉ ጊዜ ውስጥ የመፈፀም፣
- ፩/ የዋራዋሬ ምርቶችን ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ ብቻ የመግዛት፣
- ፮/ ወደ ውጭ ሲልክ የተረራና ከአንድ ባለ ፳ እግር ኮንቴይነር በታች የሆነ ካልሆነ በስተቀር ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ የገዛውን የጥራጥሬ ምርት በድ*ጋ*ሚ ወደ ኢትዮጵያ ምርት ገበያ ያለማቅረብ፣

ግዱታዎች አለበት።

- 4/ store pulses in the authorized warehouse; and
- 5/ store pulses in a standard quality bag and transport it in a manner that may not compromise or diminish quality of pulses.

9. Obligation of Exporters

Any exporter shall have the following obligations:

- 1/ process export pulses in accordance with the country's quality standard or; the quality standard of the buyer, if there is no quality standard of the country;
- 2/ Register with the National Bank of Ethiopia the contract and the correct sales price not later than 24 hours after the conclusion of a contract of sale of pulses and notify the same to the Ministry and other concerned authorities within 15 days;
- 3/ export all supply pulses purchased at the Ethiopia Commodity Exchange within two month after the end of harvest year;
- 4/ without prejudice to the extension of the contract permitted by the National Bank of Ethiopia upon showing sufficient reasons, perform the contract he concludes with the buyer on the due date:
- 5/ purchase pulses only at the Ethiopia Commodity Exchange;
- 6/ not supply for re-trade to the Ethiopia Commodity Exchange pulses purchased at the Exchange, unless it is a leftover from export and the volume of which is less than a 20 feet container.

10. Obligation of Wholesalers

Any wholesaler shall have the following obligations:

- 1/ purchase pulses only from Ethiopia Commodity Exchange;
- 2/ sell within the same harvest year the pulses purchased from Ethiopia Commodity Exchange to retailers or cooperatives;
- 3/ sell the pulses purchased from Ethiopia Commodity Exchange without mixing it with pulses of other origins or foreign matters;

፲. የጅምሳ ነ*ጋ*ዴ *ግ*ዴታዎች

ማንኛዉም ጅምላ ነጋዴ ፦

- ፩/ የተራቀራ ምርቶችን ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ ብቻ የመግዛት፣
- ፪/ ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ የገዛዉን የዋራዋሬ ምርት በምርት ዘመኑ ለቸርቻሪ ነጋዴዎች ወይም ለሽማቾች ኀብረት ሥራ ማህበራት የመሸተ፣
- ፫/ ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ የገዛዉን የተራዋሬ ምርት ከሌሳ አካባቢ የተራዋሬ ምርት እና - ባዕድ ነገሮች ጋር ሳያደባልቅ የ*መ*ሸዋ፣

፰ሽ.ፀ፪ፕ

- ፬/ ለተራተሬ ምርቶች ማከማቻነት በተፈቀደ መጋዘን ብቻ የተራተሬ ምርቶች የማከማቸት፣
- ፭/ የዋራዋሬ ምርቶችን የዋራት ደረጃውን በጠበቀ ከረጢት የማከማቸት እና ዋራቱን በማይቀንስ ወይም በማያበላሽ ሁኔታ የማጓጓዝ፣

ግዴታዎች አለብት፡፡

፲፩. <u>የአባልግሎት ሰጪ ግዴታዎች</u>

ማንኛውም አገልግሎት ሰጪ ፦

- ፩/ አግባብያለው ሴክተር መስሪያ ቤት ለአገልግሎቱ አሰጣጥ የሚያወጣቸውን መመሪያዎች የማክበርና የመሬፀም፣
- ፪/ የተከለከሉ ተግባራትንና አሳሳች የዋራዋሬ ምርቶች ግብይት እና ዝውውርን ከመፈፀም የመቆጠብ፣
- ፫/ ከሚያዘጋጀውና ከሚያጓጉዘው የዋራዋሬ ምርት ለዋራት ምር*መራ* አገልግሎት ናሙና እንዲሰዋ ሲጠየቅ ወካይ ናሙና በነፃ የማቅረብ፣
- ፬/ ወደ ውጭ አገር የሚሳኩ የተራተሬ ምርቶችን በአገሪቱ የተራት ደረጃ መሥረት ወይም በአገሪቱ የተራት ደረጃ ያልወጣሳቸው ከሆነ በገዥው ተራት ደረጃ መሥረት የግዚጋጀት፣
- ፩/ የተራጥሬ ምርቶችን ምርት ከአምራች አካባቢ ወደ ኢትዮጵያ ምርት ገበያ ወይም ወደ ወደብ ሲያጓጉዝ በሚመለከተው አስፌጻሚ አካል በፕሎምፕ የማሳሽግና የተሰጠውን መሽኛ የመያዝ፣
- ፲/ የዋራዋሬ ምርቶችን ከማስጫኑ በፊት አሽከርካሪው እና ተሽከርካሪውን በዚህ ደንብና ደንቡን ተከተለው በሚወጡ መመሪያዎች መሠረት መሠጣራታቸውን የጣረጋገጥ፣
- ፯/ የተራተሬ ምርቶች ማዘ*ጋ*ጃና ማከማቻ ድርጅቱ እና የመገልገያ መሣሪያዎቹ ደረጃቸውን

- 4/ store pulses only in the warehouse authorized for pulses storage; and
- 5/ store pulses in a standard quality bag and transport it in a manner that may not compromise or diminish quality of pulses.

11. Obligation of Service Providers

Any service provider shall have the following obligations:

- 1/ comply with all directives to be issued by the appropriate sector office for the proper provision of service;
- 2/ abstain from any prohibited acts and deceptive transactions and transportation of pulses;
- 3/ submit without any payment a representative sample from the pulses he prepare or transport when so requested for quality inspection purpose;
- 4/ process export pulses in accordance with the country's quality standard or; quality standard of the buyer, if there is no quality standard of the country;
- 5/ have sealed by the appropriate executive body and obtain a letter of release from such body, when transporting pulses from the production area to the Ethiopia Commodity Exchange or to the port;
- 6/ ensure before loading pulses for transportation that a vehicle and its driver comply with the provision of this Regulation and directives issued pursuant to this Regulation;
- 7/ keep approval document issued by appropriate body that his pulses processing and storage facility as well as equipment maintain the required standard..

12. Obligation of Producer

- 1/ Any producer shall have the obligation to sale pulses produced from his own farm at a primary transaction centers or the Ethiopia Commodity Exchange.
- 2/ Notwithstanding sub-article (1) of this Article, any producer may, by himself or through a cooperative society in which he is a member, directly export or process and supply for market pulses produced from his own farm.

የጠበቁ መሆናቸውን በሚመለከታቸው አካላት የተሰጠ ማረጋገጫ የመያዝ፣

ግዴታዎች አለብት፡፡

- ፩/ ማንኛውም አምራች ከራሱ ማሳ ያመረተውን የጥራዋሬ ምርት በመጀመሪያ ደረጃ የጥራዋሬ ምርት ግብይት ማዕከላት ወይም በኢትዮጵያ ምርት ገበያ ብቻ የመሸዋ ግዴታ አለበት፡፡
- g/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ማንኛውም አምራች ከራሱ ማሳ ያመረተውን የዋራዋሬ ምርት በግሉ ወይም አባል በሆነበት የህብረት ሥራ ማኅበር በኩል በቀጥታ ወደ ውጭ መላክ ወይም በማቀነባበር *ድሺፀ፻፲*፰ ለገበያ ማቅረብ ይችላል፡፡

<u>ክፍል አራት</u> የጥራጥሬ ምርቶች ግብይት ቁጥጥር

፲፫. <u>የጥራጥሬ ምርቶች ደረጃ አሰጣጥና ስለማጓጓዝ</u>

- ፩/ በአቅራቢ ወይም በአምራች ወደ ኢትዮጵያ ምርት ገበያ የሚጓጓዝ የጥራጥሬ ምርት ሲጫን አማባብንት ባለው የክልል አካል በተመደበ የግብይትና ፕራት ተቆጣጣሪ በዯራትና ማጣሪያ በዓይነቱ ላይ የመጀመሪያ ደረጃ ከተደረገ በኋላ ታሽነ ወደ ኢትዮጵያ ምርት *ገበያ መሸኘት አ*ለበት።
- <u>፪/ የዋራዋሬ ምርት ኢትዮጵያ ምርት ገበያ</u> ሲደርስ በወካይ ናሙና መሠረት አስፈላጊው ምርመራ ተደርጎለት በደረጃ መመደብ አለበት፡፡
- ር/ ለኤክስፖርት የተዘጋጀ ምርት የተራተራ የጥራት ስለማሟላቱ ተፈላጊውን ደረጃ ナムクタの የምስክር በሚኒስቴሩ ወረቀት እንዲያገኝ ከተደረገ በኋላ ታሽን ወደ ወደብ መሸኘት አለበት፡፡

፲፬. የተራተሬ ምርቶች ግብይት ተቆጣጣሪዎችን ስለ መመደብ

እንደ አማባቡ **ሚኒስቴ**ሩና አማባብ ያላቸው የክልል አካላት የጥራጥሬ ምርቶች **ግብይት** ተቆጣጣሪዎችን ይመድባሉ።

፲፭. <u>የጥራጥሬ ምርቶች ግብይት ተቆጣጣሪ ሥልጣንና</u> ተግባር

በዚህ ደንብ አንቀጽ መሥረት የተመደበ ሥልጣንና ተቆጣጣሪ የሚከተሉት ተፃባራት ይኖሩታል ፦

፩/ የዚህ ደንብ ድን,ኃጌዎችና ደንቡን ለማስፈጸም መመሪያዎች መከበራቸውን የወጡ ያረ,ኃግጣል፤

PART FOUR

PULSES TRANSACTIONS CONTROL

13. Grading and Transportation of Pulses

- The type and quality of pulses consigned to the Ethiopia Commodity Exchange by supplier or producer shall, be preinspected and sealed by a transaction and quality inspector assigned by the appropriate regional organ.
- The pulses shall, upon arrival at the Ethiopia Commodity Exchange, be graded upon conducting appropriate test based on a representative sample.
- The grade of export pulses shall be certified by the Ministry and upon being sealed be transported to the port of shipment.

Assignment of Pulses Transaction **Inspectors**

The Ministry and the appropriate regional organs shall, as may be appropriate, assign pulses transaction inspectors.

15. Powers and Duties of Pulses Transaction Inspectors

An inspector assigned pursuant to Article 14 of this Regulation shall have the powers and duties to:

- 1/ ensure the implementation of the provisions of this Regulation and directives issued in accordance with this Regulation:
- supervise the transaction, storage, processing and transportation of pulses purchased at primary transaction center that they are carried out pursuant to this Regulation and directives issued for such purpose;
- seize, against issuance of a receipt, the illegally handled pulses or take sample of the pulses and seal the warehouse where the pulses are deposited, where he ascertains that the provisions of this Regulation or directives issued for the implementation of this Regulation are contravened;
- immediately report to the Ministry or the appropriate regional organ on the action he has taken pursuant to sub-article (3) of this Article;

- <u>፪/ በመጀመሪያ ደረጃ ግብይት ማዕከላት የሚካሄ</u> የጥራጥሬ ደው ምርቶች ንብይት፣ አከመቻቸት፣ አዘገጃጀት እና አንጓገ በዚህ ደንብና በመመሪያ በተደነገነው አሥራርና ደረጃ መሠረት መሆኑን ይቆጣጠራል፤
- <u>ሮ/</u> የዚህ ደንብ ድን*ጋጌዎች ወይም* ይህንን ደንብ ለማስፌፀም የወጡ መመሪያዎች መጣሳቸውን ሲያረንግጥ ሕገወጥ ድርጊት የተፈፀመበትን የጥራጥሬ ምርት ደረሰኝ ሰጥቶ ይይዛል ወይም ናሙና **U7**8 ወስዶ የተራተሬ **ም**Cま የተከማቸበትን *መጋ*ዘን ያሽ*ጋ*ል፤
- ፩/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት ስለተወሰደው እርምጃ ወዲያውኑ ለሚኒስቴሩ ወይም አማባብንት ሳስው የክልል አካል THEFTE ሪፖርት ያደርጋል፤
  - ይ/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፯ መሠረት መወሰድ ስላለባቸው ተከታታይ እርምጃዎች ከሚኒስቴሩ አግባብነት ካለው የክልሉ አካል የሚሰጠውን ተዕዛዝ በመከታተል ይፈፅማል፡፡

፲፮. ሕገ ወጥ ድርጊቶችን ስለመጠቆም

- ፩/ ማንኛውም ሰው በዋራዋሬ ምርቶች ግብይት፣ አዘገጃጀት፣ ክምችት ወይም ማጓጓዝ ሂደት ላይ የዚህን ደንብ ድንጋጌዎች ወይም ደንቡን ለማስፌፀም የወጡ መመሪያዎችን በመተሳለፍ ሕገ ወጥ ድርጊት መሬፀሙን ሲያውቅ ለሚገኝ በአካባቢው የተራተራ ምርቶች ግብይትና ዮራት ተቆጣጣሪ ወይም ለሚኒስቴሩ ወይም አግባብነት ሳስው የክልል አካል መጠቆም ይችላል፡፡
- g/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ጥቆማ አቅርቦ 'nЛ ድርጊት ወጥ የተራተሬ የተፈፀመበትን ምርት ያስያዘ ማንኛውም ሰው በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፯ (፬)(ለ) መሠረት የጠቋሚ አበል ይክፈለዋል፡፡

፲፯. ስለተያዙ የተራተሬ ምርቶች እና ስለታሸጉ

፩/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፭(፫) መሠረት የዋራዋሬ ምርት የተያዘበት ወይም የዋራዋሬ ምርቶች ማከማቻ መጋዘኑ የታሸነበት ማንኛውም ሰው በአምስት የሥራ ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ለሚኒስቴሩ ወይም አግባብነት ሳለው የክልል አካል በጽሁፍ ማቅረብ ይችላል፡፡

follow up and implement instructions of the Ministry or the appropriate regional organ for taking subsequent actions in according with Article 17 of this Regulation.

16. Whistle Blowing

- 1/ Any person who is aware of an illegal act committed, in violation of the provisions of this Regulation or directives issued for the implementation of this Regulation, in the course of transaction, processing, storing or transporting pulses may inform the same to the nearest pulses quality and transaction inspector or to the Ministry or the appropriate regional organ.
- Any person who has submitted information in accordance with sub-article (1) of this Article that led to the seizure of pulses subject to the illegal act shall be entitled to the payment of whistle blower's commission pursuant to Article 17(4)(b) of this Regulation.

17. Seized Pulses and Sealed Warehouses

- 1/ Any person whose pulses has been seized or his pulses warehouse had been sealed under Article 15(3) of this Regulation may submit his objection, in writing, to the Ministry or appropriate regional organ within five working days.
- The Ministry or the appropriate regional organ shall, within not exceeding one week, examine and give decision in writing on the objection. Where the decision of the Ministry or the appropriate regional organ:
  - disapproves the actions of the inspector, the release of the seized pulses or the opening of the sealed warehouse pulses shall immediately effected;
  - b) approves the actions of the inspector, the pulses shall, after retaining sample, be sold to suppliers at primary transaction centers or to exporters at the Ethiopia Commodity Exchange where it is supply pulses, or to exporters at Ethiopia the Commodity Exchange where it is

- ፪/ ሚኒስቴሩ ወይም አግባብነት ያለው የክልሉ አካል ተቃውሞውን ከአንድ ሣምንት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ መርምሮ ውሳኔ በጽሁፍ ይሰጣል፡፡ የሚኒስቴሩ ወይም አግባብነት ያለው የክልል አካል ውሳኔ ፦
  - ሀ) የተቆጣጣሪውን እርምጃ የሚሽር ከሆነ ወዲያውኑ የተያዘው የዋራዋሬ ምርቱ ለአመልካቹ እንዲመለስ ወይም የተከማቸ በት መጋዘን እሽግ እንዲነሳ ይደረጋል፤ ወይም
  - ለ) የተቆጣጣሪውን እርምጃ የሚያፀና ከሆነ ምርቱን $\varsigma_{\sigma \circ \varsigma}$ በማስቀረት የጥራጥራ የአቅርቦት ምርት የጥራጥሬ ከሆን በመጀመ ሪያ ደረጃ ግብይት ማሪከላት ለአቅራቢዎች ወይም በኢትዮጵያ ምርት ለሳኪዎች ወይም ለኤክስፖርት ምርት とよりつき የጥራጥሬ ከሆን በኢትዮጵያ ምርት 2018 ለሳኪዎች 13HA በሚኒስቴሩ እንዲሸጥ ተደርጎ ወይም አማባብነት ባለው የክልል አካል የባንክ በተከፌተ 117 ሂሳብ 70. ይደረ ኃል ፡ ፡

ፈሊፀያል

- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪)(ለ) የተመለከተ ውን ውሳኔ የሚቃወም የተራዋሬ ምርቱ ባለቤት ውሳኔው በደረሰው በ፴ ቀናት ውስዮ አግባብ ሳለው መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት አቤቱታ ሊያቀርብ ይችላል።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት አቤቱታ የቀረበለት ፍርድ ቤት ሚኒስቴሩ ወይም አግባብነት ያለው የክልል አካል የሰጠውን ውሳኔ ፦
  - ሀ) ከሻረው የዮራዋሬ ምርቱን ለመሸዋ የወጣው ወጪ ተቀናሽ ተደርጎ የሽያጩ ገንዘብ ለባለቤቱ ተመላሽ ይደረጋል፣ ወይም
  - ለ) ካፀናው እና የጥራጥሬ ምርቱ ባለንብረት በፍትሐ ሥነ-ሥርዓት ብሔር ሕግ በተመለከተው የጊዜ ገደብ ውስጥ ለፍርድ ቤት ይግባኝ ካላቀረበ ከተራተሬ ምርቱ ሽየጭ **73HA** ውስጥ አስተዳደራዊ ወጪዎች ተቀንሰው ፵ መቶኛ ለጠቋሚው ወይም ያለዋቆማ የተያዘ ከሆነ ለያዘው የመንግሥት ፀጥታ ተቋም ይከፌሳል፤ መቶኛ Ī ለመንግስት ቀሪው 70. ይደረ,ኃል::

- export pulses, and the proceeds of the sale shall be deposited in a blocked bank account opened in the name of the Ministry or the appropriate regional organ.
- 3/ The owner of pulses who objects the decision referred to in sub-article (2)(b) of this Article may lodge his pleading to appropriate first instant court within 30 days from the date of receipt of the decision.
- 4/ Where the court to which a pleading is submitted pursuant to sub-article (3) of this Article:
  - a) reverses the decision of the Ministry or the appropriate regional organ, the proceeds of the sale shall, after deducting the cost of sales, be paid to the owner of the pulses; or
  - b) upholds the decision, and the owner fails to lodge appeal in a regular court within the time specified in the Civil Procedure Code, after deducting administrative expenses, 40% of the proceed shall be paid to the whistle blower as a commission or if there is no whistle blower to the government security organ seized the pulses and the remaining 60% shall be paid to Government.

PART FIVE MISCELLANEOUS PROVISIONS

18. Prohibitions

The following acts are prohibited:

- 1/ engaging in trading of pulses without having a certificate of competence and valid license;
- 2/ processing pulses, by any person engaged in the pulses trading business, using technical procedure other than those issued by the appropriate sector office;
- 3/ selling or buying, by any person engaged in the pulses trading business, pulses outside primary transaction centers or the Ethiopia Commodity Exchange;

18

<u>ክፍል አምስት</u> ልዩ ልዩ ድን*ጋ*ጌዎች

፲፰. የተከለከሉ ድርጊቶች

የሚከተሉትን ድርጊቶች መፌፀም የተከለከለ ነው .

- ፩/ የብቃት ማረጋገጫና የፀና የንግድ ፍቃድ ሳይኖረው የጥራጥሬ ምርቶችን መነገድ፤
- ፪/ በተራዋሬ ምርቶች ግብይት ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው አግባብ ያለው ሴክተር መሥሪያ ቤት ካወጣው የቴክኒክ አሥራር ውጭ የተራዋሬ ምርቶችን ማዘጋጀት፤
- ፫/ በተራጥሬ ምርቶች ግብይት ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው ከመጀመሪያ ደረጃ የግብይት ማዕከል ወይም ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ ውጭ የጥራጥሬ ምርቶችን መሽጥም ሆነ መግዛት፤

ቷሺያያቷδ

- ፬/ የተራጥራ ምርቶችን በማንኛውም አቅራቢ ወይም ጅምላ ነጋዴ ወይም ላኪ ከአንድ የምርት ዘመን በላይ ወይም በማንኛውም ላኪ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፬ (፫) ከተመለከተው የጊዜ ገደብ በላይ ማከማቸት፤
- ፩/ በተራዋሬ ምርቶች ግብይት ላይ የተሠጣራ ማንኛውም ሰው የተራዋሬ ምርቶችን እንዲያከ ማች ከተፌቀደለት *መጋ*ዘን ውጭ ማከማቸት፤
- ፲/ በተራዋሬ ምርቶች የማጓጓዝ ሥራ ላይ የተሥማራ ማንኛውም ሰው የተራዋሬ ምርቶችን ንፅህና በጎደለው ሁኔታ ወይም ሕጋዊ የማጓጓዣ ፌቃድ በሌለው ተሸከርካሪ ማጓጓዝ፤
- ፯/ በተራጥሬ ምርቶች ግብይት ላይ የተሰማራ ወይም ከተራጥሬ ምርቶች ግብይት ጋር በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ መንገድ ግንኙነት ባለው ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው ያለአግባብ ጥቅም ለማግኘት ሆነ ብሎ አሳሳች ድርጊት መሬፀም፤
- ፰/ ይህንን ደንብ እና ደንቡን ተከትሎ የሚወጡ መመሪያዎችን ያለማክበር፤
- ፱/ የሀገሪቱን የ**ተራ**ዋሬ ምርቶች ግብይት የሚያነድፍ ማንኛውንም ድርጊት መፈፀም፤

- 4/ storing, by any supplier or wholesaler or exporter, pulses for more than one harvest year, or by any exporter for a period exceeding the time limit specified under Article 9 (3) of this Regulation;
- 5/ storing, by any person engaged in the pulses trading business, pulses outside the authorized warehouse;
- 6/ transporting, by any person engaged in the pulses transporting business, pulses in a manner that is below the standard of cleanliness or by a person that has no valid transportation permit;
- 7/ any person engaged in the pulses trading business or person directly or indirectly connected to the pulses trading business, engaging in any deliberate deception for inappropriate benefit;
- 8/ violating this Regulation and directives issued here under;
- 9/ engaging in any activity detrimental to trading of pulses;
- 10/ failing to perform a contract of pulses trading as agreed;
- 11/ failing to provide information requested by inspector or appropriate organ or providing fraudulent and misleading information.

19. Administrative Penalty

Without prejudice to penalties provided for in other relevant law for violations not included in this penalty provisions:

- 1/ any supplier, wholesaler, retailer, exporter or processor who conducts pulses transaction outside the primary transaction centers or the Ethiopia Commodity Exchange shall, in addition to confiscation of his pulses, be punishable with a fine of Birr 10,000;
- 2/ any person, who stores pulses outside the authorized storage place or process outside the authorized processing industry shall, in addition to confiscation of the pulses, be punishable with a fine of Birr 7.000:

- ፲/ በገባው ውል *መሠ*ረት የጥራዋሬ ምርቶች ግብይት ያለመ**ፊ**ፀም፤
- ፲፩/በተቆጣጣሪ ወይም ጉዳዩ በሚመለከታቸው አካላት የሚጠየቀውን መረጃ ያለመስጠት ወይም የተምበረበረና የተዛባ መረጃ መስጠት።

፲፱. <u>አስተዳደራዊ ቅጣት</u>

በዚህ የቅጣት ድንጋጌ ውስዋ ያልተካተቱ ዋፋቶች አግባብነት ባላቸው ሌሎች ሕጎች የሚያስቀጡ መሆናቸው እንደተጠበቀ ሆኖ ፦

- ፩/ የዋራዋሬ ምርቶች ግዢ ከመጀመሪያ ደረጃ የግብይት ማዕከላት ወይም ከኢትዮጵያ ምርት ገበያ ውጭ የፌፀመ ማንኛውም አቅራቢ፤ ጅምላ ነጋዴ፤ ቸርቻሪ ነጋዴ፤ ላኪ ወይም አቀናባሪ የዋራዋሬ ምርቱን ከመውረስ በተጨማሪ ብር ፲ ሺህ መቀጮ ይቀጣል፤
- ፪/ የተራጥሬ ምርቶችን ከተልቀደሳቸው የማከማቻ በታ ውጭ ያከማቸ ወይም ከተልቀደ የማዘጋጃ ኢንዱስትሪ ውጭ ሲያዘጋጅ የተገኘ ማንኛውም ሰው የጥራጥሬ ምርቱን ከመውረስ በተጨማሪ ብር ፯ ሺህ መቀጮ ይቀጣል፤

ቷሺ፱፻፳፪

- ፫/ የተራተሬ ምርቶች ጅምላ ንግድ ፍቃድ እና የጣዘዋወሪያ ፍቃድ ሳይኖረው የተራተሬ ምርቶችን ከአንድ ወረዳ ወደ ሌላ ወረዳ ሲያጓጓዝ የተገኘ ማንኛውም ሰው የተራተሬ ምርቱን ከመውረስ በተጨማሪ ብር ፯ ሺህ መቀጮ ይቀጣል፤
- ፬/ የተራጥራ ምርቶችን ፊቃድ የሌለው ሶስተኛ ወገን ወይም የውጭ ዜጋ ወደ ውጭ አገር መላክ እንዲችል በላኪነት ፊቃዱ ሽፋን የሰጠ ወይም ሁኔታዎችን ያመቻቸ ማንኛውም ላኪ ከተራጥሬ ምርቱ መወረስ በተጨጣሪ የመላኪያ ፍቃዱ ተሰርዞ ብር ፲ ሺህ መቀጮ ይቀጣል፤
- ፩/ የመሳክ ፌቃድ ሳይኖረው የተራተሬ ምርቶችን በመሳክ ሥራ ሳይ ተሰማርቶ የተገኘ ማንኛውም ሰው ከተራተሬ ምርቱ መወረስ በተጨማሪ ብር ፩ ሺህ መቀጮ ይቀጣል፤
- ፮/ የዋራዋሬ ምርቶችን የዋራት ደረጃ በሚጎዳና በሚያበላሽ ሁኔታ ያከማቸ ወይም ያጓጓዘ ማንኛውም ሰው ብር ፭ ሺህ መቀጮ ይቀጣል፤
- ፯/ የዋራዋሬ ምርቶች ግብይት ላይ ማንኛውንም

- 3/ any person who transports pulses from one woreda to another without a wholesale license and permit for transportation shall, in addition to confiscation of his pulses, be punishable with a fine of Birr 7,000;
- 4/ any holder of export license who provides cover and creates conducive environment for third parties having no export license or foreigners to export pulses shall, in addition to confiscation of his pulses and cancellation of export trade license, be punishable with a fine of Birr 10,000;
- 5/ any person who is engaged in exporting pulses without having valid export license shall in addition to confiscation of his pulses be punishable with a fine of Birr 5,000;
- 6/ any person, who stores or transports pulses in condition which damage the quality and standard shall be punishable with a fine of Birr 5,000;
- 7/ any person who performs misleading act on pulses transaction shall, in addition to confiscation of his pulses, be punishable with a fine of Birr 5,000;
- 8/ any person who violates other provisions of this Regulation or a directive issued for the implementation of this Regulation shall, in addition to confiscation of his pulses, be punishable with a fine of Birr 5,000.

20. Obligation to Cooperate

- 1/ Any person shall have the obligation to cooperate with the Ministry or with the appropriate regional organ in the implementation of this Regulation.
- 2/ Police shall provide the necessary assistance to a pulses quality and transaction inspector in seizing pulses subjected to illegal acts.

21. Power to Issue Directives

The Ministry may issue directives necessary for the implementation of this Regulation.

22. Transitory provision

Any pulses supplier, wholesaler, exporter, or service provider shall continue operating his business using his existing valid business license until he obtains a certificate of

አሳሳች ድርጊት የፌፀመ ሰው የተራዋሬ ምርቱ ከመወረሱ በተጨማሪ ብር ፭ ሺህ መቀጮ ይቀጣል፤

፰/ የዚህን ደንብ ሌሎች ድን*ጋጌዎ*ች ወይም ደንቡን ለማስፈፀም የሚወጣን መመሪያ የጣሰ ማንኛውም ሰው የጥራጥሬ ምርቱ ከመወረሱ በተጨማሪ ብር ፭ ሺህ መቀጮ ይቀጣል፡፡

- ፩/ ማንኛውም ሰው ይህንን ደንብ በማስፈፀም ረገድ ከሚኒስቴሩ ወይም አግባብነት ካለው የክልል አካል *ጋር የመ*ተባበር ግዴታ አለበት፡፡
- ፪/ የዋራዋሬ ምርቶች ግብይትና ዋራት ተቆጣጣሪ ሕገ-ወዋ ድርጊት የተፌፀመበትን የዋራዋሬ ምርት ለመያዝ በሚያደርገው እንቅስቃሴ ፖሊስ አስፌላጊውን ድጋፍ ማድረግ አለበት።

፳፩. <u>መመሪያ የማውጣት ሥልጣን</u>

ሚኒስቴሩ ይህንን ደንብ ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ሲያወጣ ይችላል::

፳፪. *የመሽጋገሪያ ድንጋጌ*

ማንኛውም የተራተሬ ምርቶች አቅራቢ፣ ጅምላ ነጋዴ፣ ላኪ ወይም አገልግሎት ሰጪ ይህ ደንብ ከወጣበት <u>ፕሺ፱፻፳፫</u> ጀምሮ ባሉት ሁለት ወራት ከሚኒስቴሩ ወይም ለግዛብታት ካለው የክልል አካል የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት እስኪያገኝ ድረስ ባለው የፀና የንግድ ፊቃድ ሥራውን ማካሄድ ይችላል፡፡

የሰሊጥና ነጭ በሎቴ ግብይት የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ እንደተጠበቀ ሆኖ ይህንን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም ደንብ ወይም መመሪያ ወይም የተለምዶ አሰራር በዚህ ደንብ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

- ፩/ ይህ ደንብ በፌደራል ነ*ጋ*ሪት *ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ ቢኖርም እያንዳንዱ የጥራዋሬ ምርት ግብይት በዚህ ደንብ ድንጋጌዎች መሥረት በኢትዮጵያ ምርት ገበያ ግብይት መካሄድ የሚጀምርበት ቀን በሚኒስቴሩ ይወሰናል።

competence from the Ministry or the appropriate regional organ within two months from the effective date of this Regulation.

23. Inapplicable Regulations and Directives

Without prejudice to the Sesame or White Pea Beans Council of Ministers Regulation, no regulation or directive or customary practice shall, in so far as they are inconsistent with this Regulation, be applicable with respect to matters provided for by this Regulation.

24. Effective Date

- 1/ This Regulation shall enter into force on the date of publication in the Federal Negarit Gazetee.
- 2/ Notwithstanding the provisions of subarticle (1) of this Article, the date on which the pulses transaction begin to be conducted in Ethiopia Commodity Exchange in accordance with the provision of this Regulation shall be determined by the Ministry.

Done at Addis Ababa, this 4th Day of March, 2016

HAILEMARIAM DESALEGN

PRIME MINISTER OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አዲስ አበባ የካቲት ፳ጅ ቀን ፪ሺ፰ ዓ.ም

*ኃ*ይለ*ማርያ*ም ደሳለኝ የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅሳይ ሚኒስትር